

66-й випуск регулярного дайджесту про вплив виходу іноземних компаній на економіку РФ

Підготовлено командою KSE Institute та членами Ради Директорів KSE за підтримки Міжнародного фонду "Відродження";

03.06.2024-03.07.2024. **Ми продовжуватимемо надавати оновлену інформацію раз на місяць.**

На початку російського вторгнення в Україну KSE Institute запустив аналітичний проєкт, який отримав назву "Самосанкції" (або SelfSanctions), спрямований на збір даних про іноземні компанії, які працюють на російському ринку та обмежують або припиняють свою діяльність. Експертиза даних була проведена спільно з фахівцями/спеціалістами Мінекономіки, МЗС та Мінцифри. База даних KSE Institute частково наповнена з бази даних Єльської школи менеджменту та інших відкритих джерел. База даних містить багато різноманітної інформації, ми збираємо щоденну статистику щодо зміни статусу іноземних компаній, що працюють/працювали на російському ринку та обмежують чи припиняють свою діяльність. Також ми створили Telegram-бот https://t.me/exit_ru_bot для відстеження/моніторингу новин про пріоритетні іноземні компанії (охоплення 1, 2, 3 або 7 днів моніторингу) і проводимо регулярний аналіз зміни курсів акцій і капіталізації материнських груп компаній, які мають або мали бізнес в Росії. База KSE частково базується на даних з [бази Yale's School of Management](#), [дослідженні Університету Сент-Галлена](#), сайтів [pravda.com.ua](#), [squeezingputin.com](#), <https://bloody.energy/>, [leave-russia.org](#) та інших відкритих джерел. Дані верифікуються KSE і компаніям призначається додатковий статус KSE. Дані щодо акцій взяті з Google і Yahoo Finance. Водночас база KSE є найбільш повною та вичерпною і містить набагато більше інформації, ніж більшість інших схожих за тематикою баз даних, оскільки вона також містить дані про кількість персоналу, доходи, капітал та інші фінансові показники, збирає останні оновлення та зміни у статусах, посилання на використані джерела, щоденні оновлення з нашого [Telegram-бота](#) тощо.

KSE Institute та проєкт Leave Russia входять до [коаліції B4Ukraine](#) з середини 2022 року.

KSE Institute радий повідомити, що **завершено процес об'єднання** з проєктом [leave-russia.org](#), розробленим командою волонтерів.

Також ми розробили **додаток в Apple Store** - це сканер штрих-кодів, який доступний для мобільних пристроїв або в нашому [Telegram-боті](#). Він дозволяє **знайти будь-який бренд або компанію, яка працює в Росії, просто відсканувавши штрих-код**.

24 лютого 2024 року KSE Institute об'єднав KSE статус «вичікують» зі статусом «залишаються», оскільки 2 роки війни дали компаніям достатньо часу покинути Росію

ЗНІМОК З БАЗИ ДАНИХ KSE НА 03.07.2024

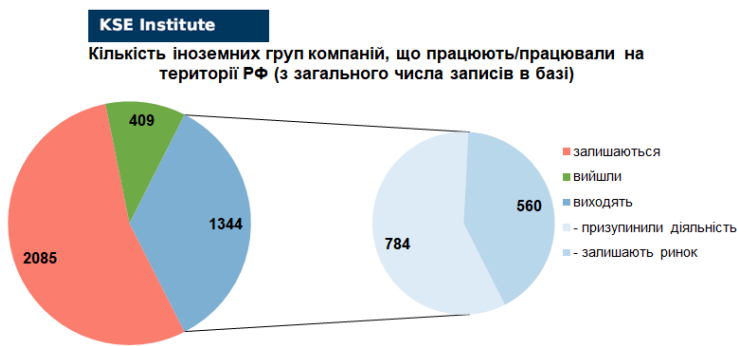
Кількість компаній, які **продовжують діяльність у Росії** (Статус KSE "залишаються"¹) – **2 085 (-90² за місяць)**

Кількість компаній, які **згорнули російські операції** (статус KSE "виходять") – **1 344 (+113 за місяць)**

Кількість компаній, які **завершили вихід з РФ** (статус KSE "вийшли") – **409 (+13 за місяць)**

Станом на **3 липня 2024 року** ми ідентифікували близько **3 838 компаній, організацій і їх брендів з 103 країн та 58 галузей** і їхню позицію щодо роботи на ринку РФ, близько 40% з них публічні. Для **~1 583 публічних груп компаній** ми також ідентифікували (за можливості) їхній операційний бізнес в РФ (наявність контрольної частки в юридичній особі та отриману виручку) та знайшли дані за 2021 рік до вторгнення, що дало змогу підрахувати вартість інвестованого в країні капіталу (близько **\$194,1 млрд**), локальну виручку (на загальну суму **\$317,8 млрд**), локальні активи (на загальну суму **\$342,5 млрд**), а також персонал (близько **1,447 млн осіб**) і сплачені податки (близько **\$25,6 млрд**). **1 344 іноземних компаній** вже частково призупинили або припинили свою діяльність в Росії. Також, ми додали інформацію про **409 компаній, які завершили продаж/ліквідацію свого бізнесу в Росії** на базі зібраної з офіційних реєстрів інформації (у червні 2024 року відбулося 4 повних ліквідацій підприємств та 9 продажів бізнесів).

Як видно з таблиць нижче, станом на **3 липня 2024 року, 409 компаній, які вже повністю вийшли з РФ, в 2021 році мали щонайменше 554,5 тис чол персоналу, \$100,2 млрд річного доходу, \$48,1 млрд капіталу та \$79,4 млрд активів**; компанії, які оголосили про повний вихід з Росії, мали **218,6 тис чол персоналу, \$46,4 млрд річного доходу, \$21,6 млрд капіталу та \$38,1 млрд активів**; компанії, які призупинили свою діяльність на російському ринку, мали **124,1 тис чол персоналу, річний дохід у розмірі \$36,4 млрд, \$42,7 млрд капіталу і \$103,2 млрд активів**.

ТОП-10 країн і галузей за кількістю компаній з бази KSE

Країна штаб-квартири	Кількість компаній	Галузь	Кількість компаній
США	777	FMCG+споживчі товари	344
Німеччина	435	Фінанси та платежі	268
Великобританія	280	Електроніка	253
Китай	233	Енергетика, нафта і газ	246
Японія	178	ІТ	208
Франція	177	Промислове обладнання	184
Швейцарія	159	Фарма, охорона здоров'я	184
Італія	132	Автомобілебудування	181
Нідерланди	108	Їжа та напої	143
Фінляндія	99	Виробництво	134

¹ - KSE статус "leave" або "виходять" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що повністю завершують роботу в Росії або компанії, що офіційно повідомили що вони тимчасово скорочують операції в РФ

- KSE статус "wait" або "вичікують" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що вони скорочують лише частину бізнес операцій, продовжуючи роботу по іншим операціям або компанії, які повідомили що відкладають майбутні інвестиції/розробки/маркетинг, при цьому продовжують свою основну діяльність. **24 лютого 2024 року KSE статус «вичікують» було об'єднано зі статусом «залишаються»**

- KSE статус "stay" або "залишаються" - Компанії, що ігнорують вимоги до виходу/скорочення діяльності в Росії, також компанії, які офіційно заявили, що залишаються в Росії або новин про їх вихід не було знайдено

- KSE статус "exited" або "вийшли" - Компанії, які продали свій бізнес/активи або свою частку бізнесу місцевому партнеру/розірвали стосунки та залишили ринок. Також цей статус присвоюється компаніям, які ліквідуються.

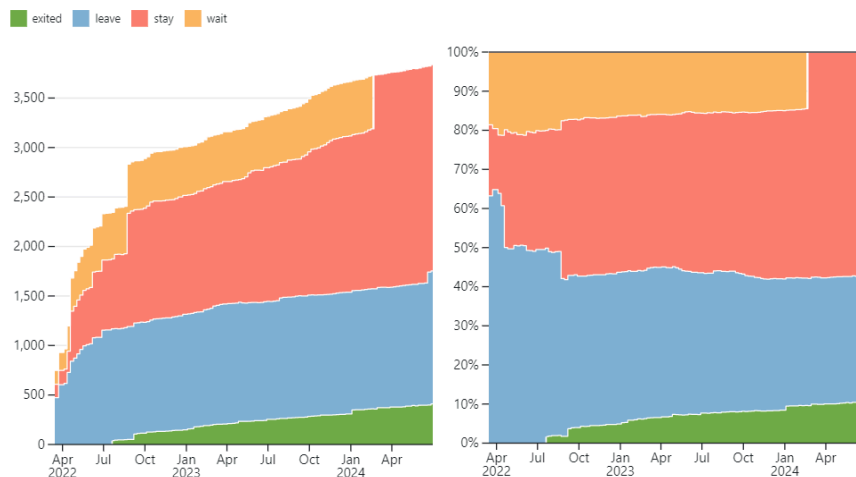
² У червні 2024 року KSE Institute переглянув статуси компаній на основі нових даних про доходи за 2023 рік, близько 100 компаній перейшли зі статусу «залишаються» до статусу «виходять» через значне падіння доходу (60%+), зазвичай така ж тенденція мала місце також і в 2022 році

Наведена нижче таблиця базується на даних за 2021 рік, доступних для 1 583 ТОП публічних компаній, що працюють / працювали в РФ³:

KSE Institute						
Статус, присвоєний KSE	К-ть компаній з виручкою в базі KSE	Кількість персоналу в РФ, 2021	Дохід в РФ, 2021, млн дол	Капітал в РФ, 2021, млн дол	Активи в РФ, 2021, млн дол	Податки в РФ, 2021, млн дол
вийшли	409	554 497	100 243	48 100	79 410	5 282
виходять , в т.ч.:	419	342 655	82 764	64 331	141 281	4 469
<i>намір про повний вихід</i>	180	218 554	46 397	21 631	38 107	3 057
<i>призупинення операцій</i>	239	124 101	36 368	42 701	103 174	1 412
залишаються	755	550 270	134 841	81 707	121 775	15 820
Всього	1 583	1 447 422	317 849	194 138	342 467	25 571

Якщо з початку російського вторгнення в Україну відсоток компаній, які згортають операції в РФ, різко зростав до середини квітня 2022 р, то протягом останніх 22 місяців співвідношення тих, хто йде чи залишається, практично не змінюється, хоча ми все ще бачимо періодичне зростання частки тих компаній, які залишаються на ринку РФ (за рахунок додавання нових компаній в базу, 36 було додано в червні 2024). Тим не менше, **якщо оперувати загальними цифрами** в базі даних KSE, близько 35,0% компаній вже заявили про вихід з ринку РФ або призупинили свою діяльність, але 54,3% все ще залишаються присутніми в країні і лише 10,7% здійснили повний вихід⁴.

У той же час, з т.з. на економіку Росії, вплив тих 409 компаній, які повністю вийшли з країни, складно не дооцінити, оскільки в 2021 році в них працювало 38,3% персоналу, зайнятого в іноземних компаніях, а компаніям належало близько 23,2% активів, 24,8% капіталу інвестованого іноземними компаніями в країну, і в 2021 році вони генерували виручки на 100,2 млрд дол або 31,5% від всієї виручки і сплатили ~5,28 млрд дол податків або 20,7% від загальної суми податків, сплачених компаніями, які спостерігалися. Дані по 1 583 ТОП компаній представлені в таблиці вище.

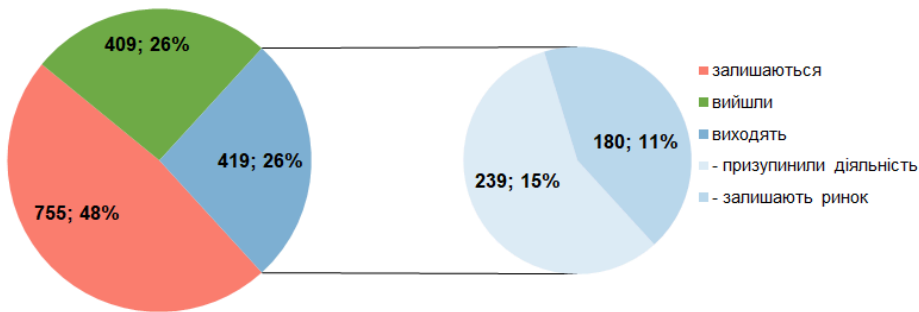

Щоб уникнути неправильного тлумачення цифр, ще раз наголошуємо, що в базі KSE Institute містяться фінансові дані приблизно 1583 унікальних груп іноземних компаній, які беруть участь у приблизно 2169 місцевих юридичних особах в Росії. А загальна кількість записів - вже більше 3838 і постійно зростає. Це означає, що найправильнішим способом порахувати реальний % різних статусів від загального числа буде взяти лише ті компанії, виручка та інші фінпоказники яких у нас зібрані в базі даних. Для решти компаній ми не змогли поки ідентифікувати компанії, представлені в Росії, доходи яких фізично отримані в країні. В основному, це іноземні компанії, які мають торгові відносини з Росією, або, наприклад, спортивні (88 записів) та інші асоціації та НУО (29 записів), туристичні та круїзні компанії (26 записи), ЗМІ (45 записи), Кіно (17 записів) та Розваги (24 записи) або компанії, які ніколи не мали навіть представництва в країні. На нашу думку, набагато точніше було б базувати розрахунки реальних виходів або % інших статусів у порівнянні з тими ~1583 унікальними ТОП-іноземними компаніями, де ми змогли визначити доходи, отримані в Росії заснованими ними місцевими компаніями. Для отримання більш детальної інформації дивіться наступні діаграми:

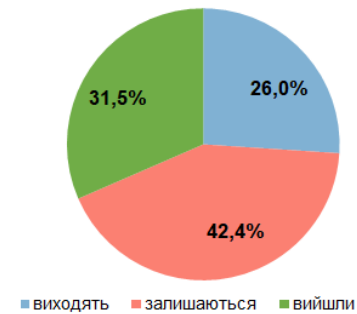
³ Коли ми аналізуємо кількість локальних компаній в Росії, кількість персоналу та місцеві фінансові показники (наприклад, дохід, капітал, активи, сплачені податки) - KSE Institute використовує дані згідно з Російськими стандартами бухгалтерського обліку (або РСБУ) з офіційного реєстру ЕГРЮЛ, усі кроки, як ми це робимо, детально пояснюються в [Методології, яку ми опублікували тут](#). Основне джерело для локальних фінпоказників - дані Федеральної податкової служби Росії. Останні доступні консолідовані дані для найбільших російських підрозділів кожної групи представлені відповідно до місцевих стандартів бухгалтерського обліку, за винятком внутрішньогрупових виключень та інших коригувань по МСФЗ або GAAP. Більше деталей [розміщено тут](#).

⁴ 24 липня 2022 року ми ввели новий статус «вийшли», який відображає дії компаній щодо завершення виходу з російського ринку. Статус ґрунтується на даних з ЕГРЮЛ Росії та додатковому аналізі, такому як оголошення компаній і публікації в ЗМІ про діяльність компанії. У той же час, діяльність компаній може бути складно відстежити, і їх можна пропустити в аналізі, особливо для компаній, які мало висвітлюються в ЗМІ. Закликаємо наших читачів повідомляти нам, якщо вони знайомі з діями компаній, які суперечать їхнім заявам про вихід, через [форму зворотного зв'язку](#) на сайті <https://leave-russia.org/>.

К-ть іноземних груп компаній з ідентифікованою в 2021 р. виручкою на території РФ

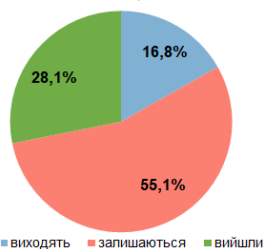
Частка доходу в 2021 році за статусами KSE для 1583 компаній з фінпоказниками

Як видно на діаграмах вище на основі даних за 2021 рік, % **виходу** отриманий на основі кількості компаній (26%) і частки вилученого в результаті їх виходу доходу (31,5%). У той же час трохи інша картина для тих, хто ще **залишається** - 48% компаній представляють 42,4% доходу, отриманого в Росії. Висновок може полягати в тому, що менші компанії з нижчими доходами вважають за краще залишатися, а ті, які мають більший дохід, більш охочі вичікувати, обмежуючи свої інвестиції як виправдання (водночас вони продовжують заробляти та реінвестувати свій прибуток в Росії). Також позначилася міграція статусів у червні 2024 року.

KSE Institute також зібрав і проаналізував дані про дохід, капітал, активи та чистий прибуток (прибуток або збиток) у **2022 році** для ~1530 компаній (близько 50 компаній, дані яких у нас були зібрані раніше не надали свою звітність, ми також додали дані по виручці близько 30 банків) і надає нижче детальний аналіз.

Частка доходу в 2022 році за статусами KSE для 1530 компаній з фінпоказниками

Статус, присвоєний KSE	К-ть компаній з виручкою в базі KSE	Дохід в РФ, 2022, млн дол	Капітал в РФ, 2022, млн дол	Активи в РФ, 2022, млн дол	Прибуток/збиток в РФ, 2022, млн дол	Податок на прибуток в РФ, 2022, млн дол
вийшли	409	68 156	28 136	62 333	3 582	1 275
виходять, в т.ч.:	408	40 679	50 622	131 931	-161	1 391
намір про повний вихід	175	23 529	15 707	34 595	571	700
призупинення операцій	233	17 150	34 915	97 337	-732	691
залишаються	713	133 363	56 478	147 393	11 785	3 354
Всього	1 530	242 198	135 236	341 657	15 207	6 020

Як ви можете бачити з діаграм вище, компанії, **які повністю вийшли** з Росії, змогли отримати на 3,4% менше доходу в 2022 році (28,1% від загального обсягу), ніж у 2021 році (31,5% від загального обсягу, що зрозуміло, оскільки більшість із них залишили країну ще до кінця року). **Компанії, що виходять**, також отримали значно менше (-9,2%) доходів у 2022 році (16,8% від загального обсягу), ніж у 2021 році (26,0% від загального обсягу). Водночас **компанії, що залишилися**, змогли отримати значно більшу (+12,7%) виручку в 2022 (55,1% від загального обсягу), ніж у 2021 році (42,4% від загального обсягу). Отже, ключовий висновок полягає в тому, що гроші важливі для тих компаній, які все ще пов'язані з місцевим бізнесом у Росії і вони навіть змогли отримати більше.

Підсумовуючи результати даних, отриманих за 2022 році та порівнюючи їх із 2021 роком, можна побачити позитивні тенденції щодо значного падіння доходів та капіталу. Лише активи майже не змінилися (341,7⁵ млрд доларів США у 2022 році проти 342,5 млрд доларів США у 2021 році) і навіть, ймовірно, збільшилися би, якщо було б отримано решту звітів для приблизно 70-80 компаній (якщо компанії не вирішать не розголошувати їх). KSE Institute опублікував раніше масштабне дослідження «[Як змінилися доходи іноземного бізнесу в РФ в 2022 році і чому так багато компаній досі не йдуть](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4453963)». Ознайомитися з англійською версією звіту можна за посиланням: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4453963.

KSE Institute в кінці листопада 2023 року опублікував **нове дослідження** під назвою «[Аналіз виходу іноземного бізнесу з Росії](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4648135)», в якому проаналізовано та систематизовано результати виходу 300 іноземних компаній з Російської Федерації. Цей документ містить детальний аналіз найбільших угод, основних покупців/бенефіціарів, продовження торгових відносин після продажу та багато інших цікавих відомостей. Завантажити повний текст дослідження англійською мовою можна тут: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4648135

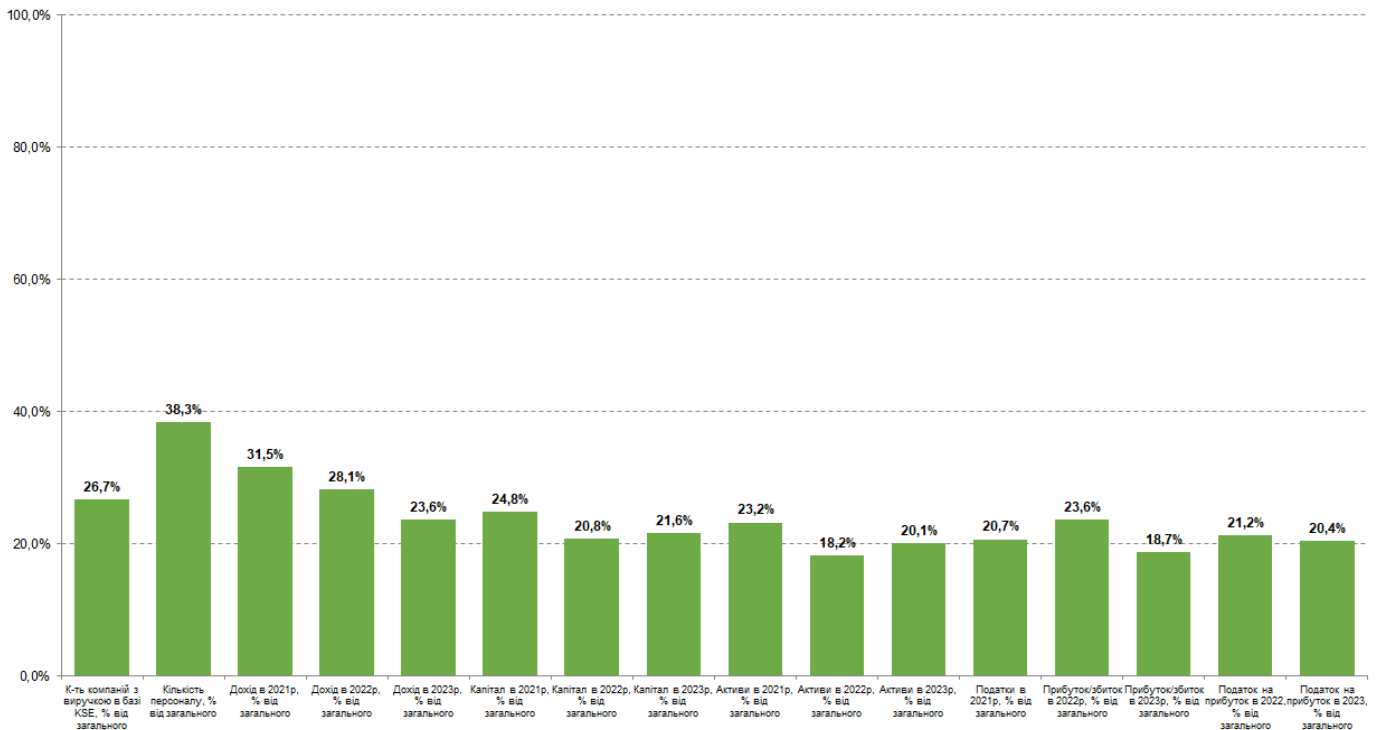
Також, наприкінці лютого 2024 року, KSE Institute спільно з партнерами по коаліції B4Ukraine опублікував звіт під назвою «[2024 – рік дефінансування війни Росії – ключ у Заході](https://b4ukraine.org/pdf/b4u_report_2024.pdf)», де, серед іншого, ми підраховали, що розмір податків, які сплачували іноземні компанії, що працюють в Росії, в 2022-2023 роках можуть становити \$20 млрд щорічно. Завантажити повний текст англійською мовою можна тут: https://b4ukraine.org/pdf/b4u_report_2024.pdf

⁵ Збільшення активів порівняно з попередніми даними пояснюється додаванням нещодавно зібраної інформації про активи банків, яка раніше була недоступна, а також додаванням кількох нових компаній з рейтингу ТОП-50 найбільших іноземних компаній від [Forbes Russia](https://www.forbes.com).

Поточний прогрес компаній, які повністю вийшли проти інших таких:

KSE Institute

% іноземних компаній, які вийшли з Росії з продажем або ліквідацією та їх ключові статистичні дані

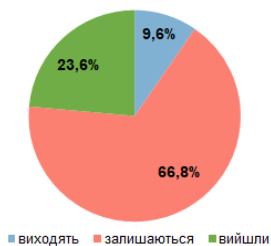

СПЕЦВИПУСК: Аналіз даних за 2023 рік

KSE Institute вже зібрав і попередньо проаналізував дані про дохід, капітал, активи та чистий прибуток (прибуток або збиток) у **2023 році** для ~1389 компаній (після того, як це було законодавчо дозволено у 2023 році, близько 200 компаній, дані про які ми збрали раніше, не надали свою звітність, а також близько 260 компаній повідомили про нульові значення доходів). Також слід зазначити, що при перерахунку російських рублів на долари США **ефект девальвації був досить значним**, рубль знецінився у 2023 році більш ніж на 24%, з 68,4869 російських рублів/долар США у 2022 році до 85,163 російських рублів/долар США у 2023 році). Дивіться діаграми нижче з детальним аналізом:

KSE Institute

Частка доходу в 2023 році за статусами KSE для 1389 компаній з фінпоказниками

KSE Institute

Статус, присвоєний KSE	К-ть компаній з виручкою в базі KSE	Дохід в РФ, 2023, млн дол	Капітал в РФ, 2023, млн дол	Активи в РФ, 2023, млн дол	Прибуток/збиток в РФ, 2023, млн дол	Податок на прибуток в РФ, 2023, млн дол
вийшли	409	45 557	20 622	48 609	3 058	1 232
виходять , в т.ч.:	331	18 600	20 958	48 467	1 985	1 098
намір про повний вихід	141	11 746	12 717	24 900	1 262	669
призупинення операцій	190	6 854	8 241	23 567	723	429
залишаються	649	129 167	53 735	145 294	11 268	3 696
Всього	1 389	193 325	95 314	242 369	16 310	6 027

Як ви бачите, у 2023 році відбувся значний перерозподіл доходів на основі статусів KSE: частка тих компаній, що «**вийшли**» впала на -7,9% порівняно з 2021 роком і на -4,5% порівняно з 2022 роком (з 31,5% у 2021 році і з 28,1% у 2022 році до 23,6% у 2023 році), що пояснюється тим, що все більше компаній ліквідуються, а ті, які були продані, зазвичай не можуть генерувати попередній рівень доходу.

Частка компаній зі статусом «**виходять**» впала ще більше, на -16,4% проти 2021 року та на -7,2% проти 2022 року (з 26,0% у 2021 році та з 16,8% у 2022 році до 9,6% у 2023 році), що пояснюється тим, що ті компанії, які відходять, більше не зосереджені на отриманні прибутку на російському ринку.

Що стосується компаній зі статусом «**залишаються**», то там ми бачимо протилежну картину, вони використовують момент, щоб забрати частку ринку у тих, хто йде або пішов (особливо в автомобільному секторі) і генерують порівняний з попередніми роками рівень доходу: +24,4% порівняно з 2021 роком та +11,7% порівняно з 2022 роком (з 42,4% частки у 2021 році та з 55,1% у 2022 році до 66,8% у 2023 році).

Деякі компанії та банки навіть змогли навіть отримати суттєвий дохід у 2023 році, ніж у 2022 році, ось перелік обраних ТОП-10 компаній на базі доходу, отриманого в 2023 році:

Назва компанії	Дохід в РФ, 2023, млн дол	Дохід в РФ, 2022, млн дол	Різниця в доході 2023 до 2022, млн дол
Philip Morris 	6 939	7 888	-949
Japan Tobacco International 	6 733	7 358	-625
Chery Automobile 	6 531	2 154	+4 377
Leroy Merlin 	6 430 (оціночно)	7 734 (оціночно)	-1 304
Pepsi 	4 165	4 663	-498
Haval Motor 	3 793	1 209	+2 584
Auchan 	3 270	4 227	-957
Raiffeisen Bank 	3 052	2 115	+937
Mars 	2 941 (оціночно)	2 646	+295
Nestle 	2 847 (оціночно)	2 847 (оціночно)	n/a
Разом	46 701	42 841	+3 860

У той же час, виходячи зі спостережень KSE з початку війни, можна констатувати той факт, що частка російського ринку в глобальному доході транснаціональних компаній продовжує стрімко знижуватися: в середньому вона впала з 3,30% у 2021 році до 2,85% у 2022 році та до 2,06% у 2023 році:

KSE Institute

Статус, присвоєний KSE	Глобальна виручка, 2023, млн дол	Доля глобал. виручки до РФ, 2023, %	Глобальна виручка, 2022, млн дол	Доля глобал. виручки до РФ, 2022, %	Глобальна виручка, 2021, млн дол	Доля глобал. виручки до РФ, 2021, %
вийшли	6 344 948	2,25%	6 452 805	3,79%	5 734 228	4,80%
виходять	13 454 959	0,54%	12 592 254	1,22%	11 819 420	1,78%
залишаються	15 781 217	3,02%	14 178 583	3,67%	13 471 179	3,54%
Всього	35 581 124	2,06%	33 223 642	2,85%	31 024 827	3,30%

Як ви можете бачити в таблиці вище, в усіх категоріях компаній простежуються тенденції до зниження, найбільше падіння у % спостерігається, звичайно, серед компаній, що вийшли та компаній, що виходять, але серед тих, які все ще залишаються, це також має місце, що означає, що російський ринок стає все менш привабливим для іноземних інвесторів.

Крім того, дані показують, що російський ринок можна легко замінити іншими ринками, оскільки загальний глобальний дохід постійно зростає з року в рік. Наше попереднє дослідження показало, що більшість тих публічних компаній, які вийшли першими, змогли компенсувати втрачену частку на російському ринку підвищенням цін на свої акції та збільшенням ринкової капіталізації (звичайно, зараз ситуація зовсім інша, оскільки в Росії немає нормального ринку злиттів і поглинань, і будь-яка компанія зараз фактично знаходиться під ризиком конфіскації бізнесу).

ФОКУС МІСЯЦЯ: На вихід з РФ. Підсумки червня 2024 року

В цьому дайджесті ми підіб'ємо підсумки за червень 2024 року та надамо статистику повного виходу з початку війни.

KSE Institute

Особливу увагу в нашому проєкті ми приділяємо компаніям, які мають в Росії власні юридичні особи, сплачують податки, винаймають персонал, тощо.

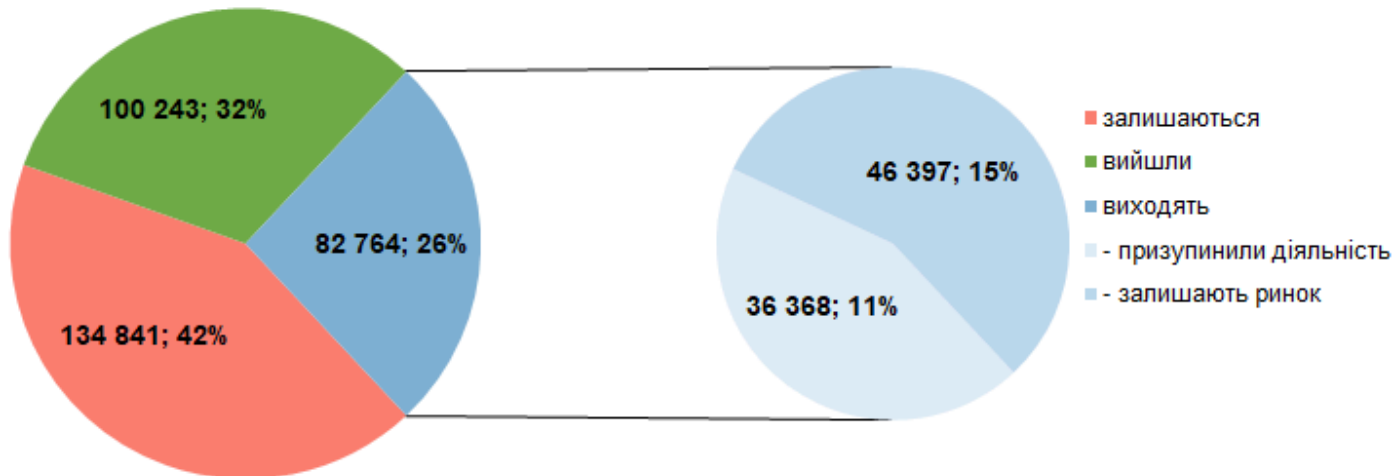
Нагадуємо, що ми присвоюємо статус «вийшли» виключно за результатами змін у складі власників компанії в Російській Федерації, відображених в офіційному реєстрі, або коли про закриття угоди було повідомлено в іншій офіційній формі (наприклад, у прес-релізах або під час розкриття інформації на фондовій біржі публічними компаніями) або на підставі ліквідації підприємства.

У базі даних KSE зареєстровано близько 1'583 компаній, дані про виручку яких перевищують 317,8 млрд доларів в 2021 році та ~242,2 млрд доларів в 2022 році. І щонайменше 409 з них уже продані місцевими компаніями або були ліквідовані та пішли з російського ринку. У червні 2024 року KSE Institute ідентифікував +13 нових виходів (у червні 2024 року відбулося 9 продажів бізнесу та 4 ліквідації)⁶, загальна кількість виходів, спостережених з початку вторгнення Росії, досягла 409.

На діаграмі нижче показано частку тих що «вийшли» та інших статусів на основі розподілу доходу за 2021 рік. Варто зазначити, що коли ми аналізуємо статус «вийшли», варто також звертати увагу на підстатуси («призупинення діяльності» може розглядатися лише як тимчасова пауза в роботі, тоді як ті, що «залишають ринок» — це явна ознака наміру компанії повністю вийти з Росії).

KSE Institute

Частка доходу за статусами KSE для 1583 компаній з фінпоказниками в 2021 році, USD млн

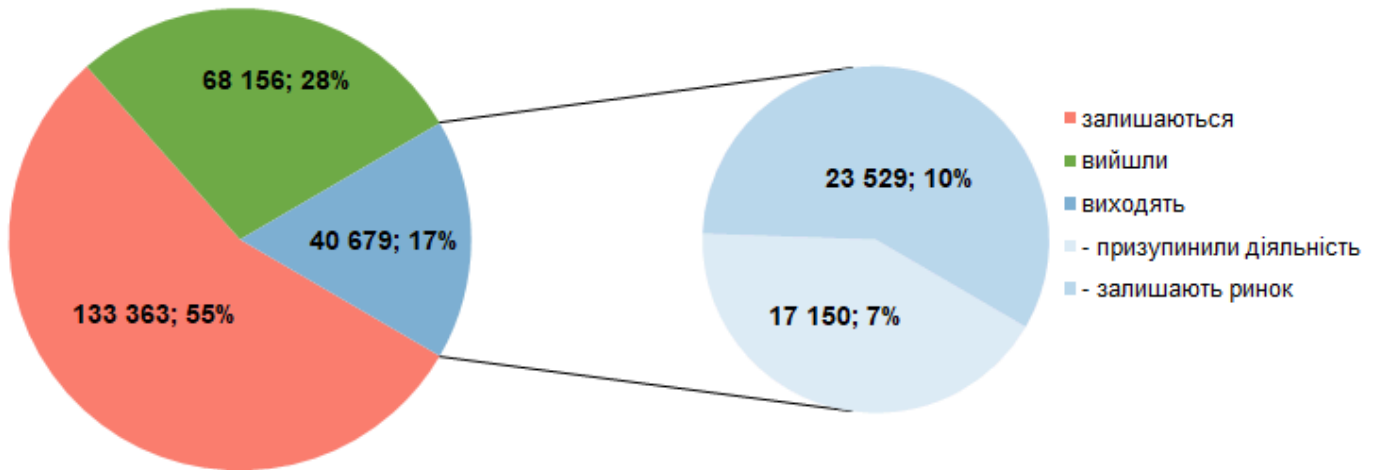

% тих, хто вийшов, становить 32% на основі розподілу доходу; тих, що виходять, становить 25% від загального доходу (з часткою 44% підстатусів таких, що призупинили діяльність та 56% тих, що залишають ринок), % компаній, що залишаються, становить 42% доходу на базі виручки, отриманої в Росії в 2021 році. Тому ми спостерігаємо ситуацію, коли % компаній, що залишаються, менше, ніж % тих, що виходять і вийшли (це означає, що близько 58% (!) доходу, отриманого іноземними компаніями до вторгнення йде або вже пішло з Росії).

Якщо ми подивимося на той самий графік за розподілом доходу за 2022 – картина буде трохи іншою:

⁶ Слід зазначити, що нещодавно відкритий доступ до російського реєстру ЄГРЮЛ було частково засекречено, тому KSE Institute міг пропустити деякі виходи, але ми знайшли нове рішення, яке дозволить нам отримувати належний доступ до реєстрів у майбутньому.

Частка доходу за статусами KSE для 1530 компаній з фінпоказниками в 2022 році, USD млн

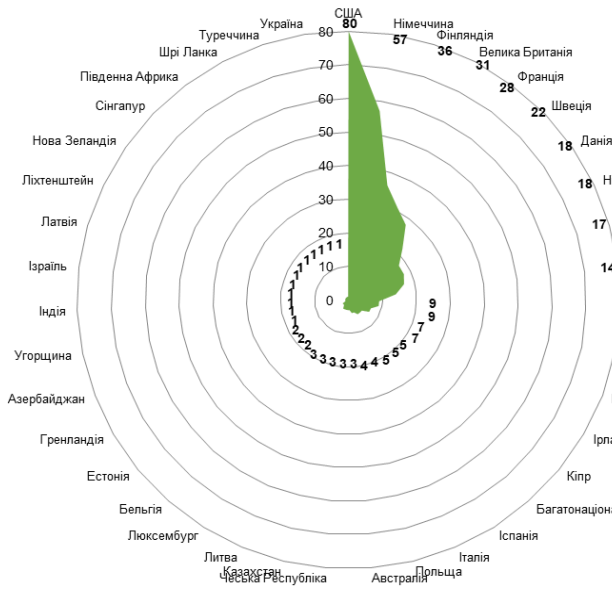
% тих, хто вийшов, становить 28% на основі розподілу доходу, тих, що виходять, становить лише 17% від загального доходу (з часткою 42% підстатусів таких, що призупинили діяльність та 58% тих, що залишають ринок), % компаній, що залишаються, становить 55% доходу на базі виручки, отриманої в Росії в 2022 році.

Ключовий висновок може бути наступним: на загальному фоні падіння доходів у 2022 році компанії, які прийняли рішення піти, заробили менше, ніж ті, хто залишились, і більше компаній перейшли з підстатусу «призупинили діяльність» до «залишають ринок», демонструючи посилене бажання розірвати відносини з Росією.

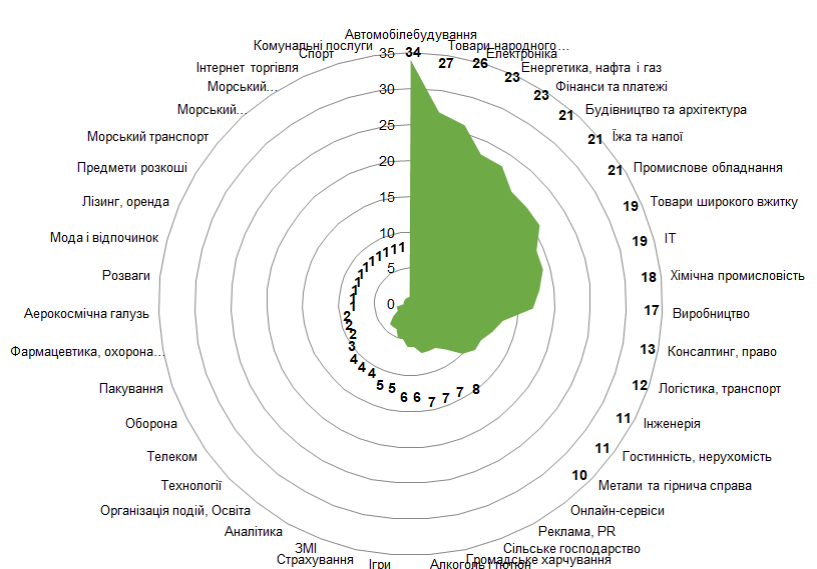
Географія є найважливішим фактором, який пояснює рішення компаній. Компанії з «недружніх країн» (термін, введений Російською Федерацією для опису країн, які приєдналися до міжнародної санкційної політики проти РФ у відповідь на її вторгнення в Україну) мають набагато більше шансів вийти.

Ось також розбивка за країнами та за галузями та компаній, які вже вийшли:

Кількість компаній, які вийшли з РФ в розрізі країн штаб-квартир

Кількість компаній, які вийшли з РФ в розрізі індустрій

Так, станом на кінець червня 2024 року компанії з 38 країн і 43 галузей вже вийшли, показавши справжню реакцію на війну, розпочату Росією, і не спровоковану агресію проти України. Найбільше компаній мали штаб-квартири в США, Німеччині, Фінляндії, Великобританії, Франції і Швеції та працювали в індустріях "Автомобілебудування", "Споживчі товари та одяг", "Електроніка", "Енергетика, нафта та газ", "Фінанси та платежі" та "Будівництво та архітектура".

Для більш точного пояснення поведінки компаній необхідно враховувати кілька факторів одночасно. Згідно з нашим аналізом, найбільш схильні до виходу (на відміну від тих, хто залишився в РФ) компанії технологічного та комунікаційного сектору. Частково через те, що у них менше фізичних активів у Російській Федерації, ніж у виробничих

секторах. Компанії, які виробляють продукцію для щоденного споживання населення в РФ, рідше йдуть (це одне з ключових їх пояснень, чому вони не йдуть). Фармацевтичні компанії, які пояснюють свої рішення турботою про громадське здоров'я, як правило, стають компаніями, які «залишаються».

Компанії з більшим локальним доходом і публічні компанії також схильні залишати ринок: імовірно, великі транснаціональні корпорації більш відповідально ставляться до своєї репутації та реагують на запити інвесторів. Крім того, цілком імовірно, що вихід найбільших транснаціональних корпорацій з РФ для них не настільки болючий для глобального бізнесу, як для менших компаній, для яких частка російського ринку може бути значною.

Ось список «виходів», які ми нещодавно змогли ідентифікувати: [Leica Camera AG](#) (ліквідація), [NXP Semiconductors](#) (ліквідація), [Playrix](#) (ліквідація), [Texas Instruments](#) (ліквідація). Також, 9 продажів бізнесів мали місце в червні 2024 року: [Dialog Axiata](#), [Doka GmbH](#), [Euler Hermes](#), [Global Spirits](#) (Ленінський райсуд Курська задовольнив адміністративний позов Генеральної прокуратури РФ про звернення до доходу держави активів алкогольного холдингу Global Spirits (бренди горілки «Хортиця», «Первак» та «Шустів»), що належить українському бізнесменові Євгену Черняку. Розгляд справи відбувався у закритому режимі. У дохід держави звернено 100% часток статутних капіталів та акції семи підприємств: Феодосійського заводу коньяків та вин, «Кримського винного будинку», вологодського та підмосковного лікєро-горілочних заводів «Російська північ» та «Джерельце і К» та дистриб'юторів «Традиції успіху», «Стандарт якості» та «Новий рівень»), [Grundfos](#), [HSE \(Home Shopping Europe\)](#), [John Deere](#), [Wirtgen-International-Service](#), and [Yusen Logistics](#).

Більшість із цих виходів були визначені раніше на етапі їх підготовки. Також ми поки не поспішаємо присвоювати статус «вийшли» багатьом компаніям, які стоять буквально на межі виходу, хоча поки не завершили цей процес остаточно (при тому деякі з них вже було націоналізовано, частково продали свій бізнес або розпочали процедуру банкрутства).

Ось лише деякі з них: [Amica](#) (Польська Hansa (бренд належить польській групі компаній Amica) передала бізнес у Росії дистриб'ютору побутової техніки ТОВ «Гіпер»), [Bayerische Landesbank](#) та [Landesbank Baden-Wuerttemberg](#) (Арбітражний суд Санкт-Петербурга та Ленінградської області наклав арешт на майно, гроші та цінні папери Landesbank Baden-Wuerttemberg та Bayerische Landesbank. Таке рішення суд вжив як забезпечувальні заходи за позовом оператора будівництва комплексу в Усть-Лузі «Русхімальянс»), [Commerzbank](#) та [Linde](#) (Арбітражний суд Санкт-Петербурга та Ленінградської області задовольнив позов ТОВ «РусХімАльянс» (РХА) до Commerzbank Aktiengesellschaft про стягнення гарантії за інжинірингового підрядника Linde на суму 94,92 млн євро), [EOS](#) (Німецька EOS Group, яка володіє однією з найбільших колекторських компаній, готується вийти з цього бізнесу на фінансовому ринку. Нового інвестора обрано і зараз триває підготовка до угоди. Компанія не оголошувала плани піти з Росії. На рішення EOS Group міг вплинути тиск на недружніх колекторів. Відповідно до звітності, в 2023 році чистий прибуток російської «дочки» EOS досяг 5,1 млрд руб., збільшившись рік до року на 75,9%), [GfK](#) (Одне з найбільших агенцій з аналітики ринків споживчої електроніки GfK, що входить до NielsenIQ, продає російське ТОВ «ГФК-Русь» місцевому менеджменту), [H&M \(Hennes and Mauritz\)](#) (17.06.2024: Основна юрособа шведського ритейлера H&M в Росії (ТОВ «Ейч енд Ем») запустила процес ліквідації компанії, впливає з даних ЄДРЮЛ), [Knauf](#) (Німецький виробник будматеріалів Knauf передає свій бізнес у Росії місцевому менеджменту з можливістю зворотного викупу протягом двох років).

Наступний огляд угод за липень 2024 року чекайте через місяць.

Що нового відбулось минулого місяця – ключові новини з щоденного моніторингу KSE (оновлення раз на місяць)⁷

01.06.2024

***Michelin Tyre** (Франція, Автомобілебудування) Статус за KSE - *вийшли*

Michelin обходить санкції, щоб продовжити продажі шин у Росії

<https://berliner-telegraph.de/stati/produkte-des-franzosischen-reifenherstellers-michelin-finden-trotz-eu-sanktionen-ihren-weg-nach-russland/>

***Royal Pay Europe** (Латвія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

Міністерство юстиції виграло суд щодо стягнення активів підсанкційної компанії Royal Pay Europe

<https://finance.liga.net/all/novosti/ukraina-konfiskuet-pochti-2-mlrd-grn-u-latviyskoy-firmy-svyazannoy-s-1xbet>

***UniCredit Bank** (Італія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Російський суд послабив обмеження щодо UniCredit, дозволивши італійському банку пропонувати російські суверенні облигації як заставу замість інших активів і майна.

<https://www.epravda.com.ua/news/2024/06/1/714558/>

<https://www.reuters.com/business/finance/restrictions-unicredit-eased-russian-lawsuit-2024-05-31/>

03.06.2024

***Orano** (Франція, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *залишаються*

Кажуть, що Росія шукає уранові активи в Нігері, які належать Франції

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2024-06-03/russia-said-to-look-for-uranium-assets-in-niger>

***1xBet** (Кіпр, Розваги) Статус за KSE - *залишаються*

ВАКС задовольнив позов Мін'юсту і наклав санкції на ТОВ "Роял Пей Європа", яку називають гаманцем російської букмекерської компанії 1xbet.

<https://finclub.net/ua/news/ukraina-konfiskuie-maizhe-2-mlrd-hrn-u-firmy-z-hrupy-1xbet.html>

***AliExpress** (Китай, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *залишаються*

***Alibaba** (Китай, Онлайн продажі) Статус за KSE - *виходять*

Повідомляється, що Alibaba, еквівалент платформи AliExpress (B2C) для електронної комерції (B2B) більше не приймає платежі в російських рублях і припинить доставку в Росію.

<https://www.kyivpost.com/post/33549>

***Amica** (Польща, Електроніка) Статус за KSE - *виходять*

В кінці першого кварталу бренд побутової техніки Hansa (входить до складу польської групи компаній Amica) передав свій російський офіс дистриб'ютору побутової техніки ООО Нурер.

<https://www.kommersant.ru/doc/6744101>

04.06.2024

***Global Spirits** (Багатонаціональна компанія, Алкоголь і тютюн) Статус за KSE - *вийшли*

Ленінський районний суд Курська задовольнив адміністративний позов Генпрокуратури РФ про звернення в дохід держави активів алкогольного холдингу Global Spirits (горілчаних марок «Хортиця», «Первак» і «Шустов»), що належить українському бізнесмену Євгену Черняку.

<https://www.kommersant.ru/doc/6746005>

***Docker** (США, IT) Статус за KSE - *залишаються*

Репозиторій Docker Hub прибрав геоблокування для користувачів з Росії.

<https://www.kommersant.ru/doc/6744910>

***Starbucks** (США, Громадське харчування) Статус за KSE - *вийшли*

Starbucks, що залишила Росію, наприкінці травня подала в Роспатент вісім заявок на реєстрацію торгової марки. Усі заявки стосуються кави та кавових напоїв.

<https://www.unian.net/economics/other/starbucks-vozvrashchaetsya-kompaniya-registriruet-v-rossii-novye-tovarnye-znaki-12656742.html>

05.06.2024

***Zijin Mining Group** (Китай, Metали та видобувна промисловість) Статус за KSE - *залишаються*

Робітники Lunsin LLC, тувинської філії китайської Zijin Mining Group, звинуватили компанію в дискримінації в оплаті праці.

Компанія займається розробкою поліметалічного родовища Кизил-Таштиг.

https://tigrm.ru/channels/@moscowtimes_ru/22792

***EOS** (Німеччина, IT) Статус за KSE - *виходять*

Німецька EOS Group, яка володіє однією з найбільших колекторських компаній в Росії, готується вийти з цього бізнесу, повідомили РБК два джерела на фінансовому ринку.

<https://www.rbc.ru/finances/05/06/2024/665f2aaa9a79475abe4560cc>

***Vertex Pharmaceuticals** (США, Фармацевтика, Охорона здоров'я) Статус за KSE - *залишаються*

Американська фармацевтична компанія поскаржилася Подносівій на рідкісний випадок з наркотиками

<https://www.rbc.ru/business/04/06/2024/665dbad09a79478104813563>

***VEON** (Нідерланди, Telecom) Статус за KSE - *вийшли*

⁷ На сайті проекту <https://leave-russia.org/> є розділ "[Новини компаній](#)", слідкуйте за щоденними оновленнями прямо на сайті

Екс-глава ЦРУ увійшов до ради директорів Veon

https://www.cnews.ru/news/top/2024-06-04_eks-glava_tsru_voshel_v_sovet

06.06.2024

***Four Season hotels** (Канада, Готелі, нерухомість) Статус за KSE - *залишаються*

У готель «Чотири сезони», що на Манежній площі, прийшли судові пристави, щоб виконати рішення суду про арешт готелю та торгової галереї.

<https://nangs.org/news/business/pristavy-izyali-chast-four-seasons-po-delu-khotina>

***Belgee** (Білорусь, Автомобілебудування) Статус за KSE - *залишаються*

Білоруський автомобільний бренд Belgee оголосив про офіційний вихід на російський ринок.

https://www.rbc.ru/auto/04/06/2024/665ecb2a9a79479a584f1b92?from=short_news

07.06.2024

***Hainan Yangpu NewNew Shipping Co. Ltd** (Китай, Морські перевезення) Статус за KSE - *залишаються*

Держатомагентство Росії «Росатом» підписало меморандум про взаєморозуміння з китайською судноплавною компанією щодо створення цілорічної контейнерної лінії між двома країнами через Північний Арктичний морський шлях (СМП).

<https://gcaptain.com/russias-rosatom-and-chinese-firm-to-establish-year-round-arctic-shipping-route/>

***Shanghai Gong Zi Machinery Manufacturing** (Китай, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

Китайська компанія запустить у Підмосков'ї виробництво банкоматів

<https://www.interfax.ru/amp/965348>

<https://frankmedia.ru/166409>

***TCL Technology** (Китай, Електроніка) Статус за KSE - *залишаються*

Китайська TCL почала випускати телевізори на двох підприємствах - «Квант» і STI Group, оформивши свою структуру в РФ як виробника.

<https://www.kommersant.ru/doc/6748058>

09.06.2024

***Amazon** (США, Онлайн сервіси) Статус за KSE - *виходять*

Інформатор стверджує, що Amazon порушив санкції Великобританії, продавши Росії технологію розпізнавання облич

<https://www.engadget.com/whistleblower-claims-amazon-violated-uk-sanctions-by-selling-facial-recognition-tech-to-russia-125001230.htm>

!

***Iran Aircraft Manufacturing Industrial Company** (HESA) (Іран, Оборона) Статус за KSE - *залишаються*

***Ghods UAV Industries** (Іран, Оборона) Статус за KSE - *залишаються*

США та ЄС ввели санкції проти Ірану за розробку та передачу Росії безпілотників

<https://www.unian.ua/world/ssha-i-yes-vveli-sankciji-proti-iranu-za-rozrobku-i-peredachu-droniv-rosiji-12655698.html>

<https://www.state.gov/u-s-announces-designations-on-irans-uav-industry/>

***FIDE** (International Chess Federation) (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *виходять*

Міжнародна федерація шахів (ФІДЕ) позбавила Федерацію шахів Росії (ФШР) членства на два роки.

<https://sprotvy.info/obshchestvo/rosiyu-viklyuchili-iz-mizhnarodnoi-shahovoi-federaczi-pislya-skargi-ukraini/>

<https://fide.com/news/3056>

10.06.2024

***Knauf Gips** (Німеччина, Будівництво та архітектура) Статус за KSE - *виходять*

У «Кнауфі» вирішили, що передадуть свою компанію в Росії в управління, виплативши належну з бюджету суму в бюджет. 15% від суми оцінки, але з опцією – можливість викупу бізнесу протягом двох років

<https://www.kommersant.ru/doc/6761059>

***IPG Photonics** (США, Промислове обладнання) Статус за KSE - *залишаються*

Поставки від російського виробника лазерів НТО «ІРЕ-Полюс» дочірньої компанії IPG Photonics India зросли на 62% порівняно з аналогічним періодом минулого року, а дебіторська заборгованість останньої перед постачальником зросла більш ніж удвічі.

<https://www.kommersant.ru/doc/6760607>

11.06.2024

***GfK** (Німеччина, Консалтинг, Право) Статус за KSE - *виходять*

Одне з найбільших агентств з аналізу ринків споживчої електроніки GfK, що входить до NielsenIQ, продає місцевому менеджменту російське ТОВ «ГФК-Рус».

<https://www.kommersant.ru/doc/6761294>

***JPMorgan** (США, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Дочірній банк JP Morgan Chase став одним з найбільш збиткових в РФ

<https://www.kommersant.ru/doc/6761467>

***Ziraat** (Туреччина, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Найбільший держбанк відмовився розблокувати платежі до Росії

<https://tinsider.com.tr/krupneyshiy-gosbank-otkazalsya-razblokirovat-platezhi-v-rossiyu>

12.06.2024

***Uniper SE** (Німеччина, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *виходять*

Uniper розриває контракти на постачання російського газу

<https://www.uniper.energy/news/uniper-terminates-russian-gas-supply-contracts>

***International Olympic Committee (IOC)** (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *залишаються*

Ігри лицемірів. Російських і білоруських спортсменів необхідно беззастережно відсторонити від Олімпіади
<https://voxukraine.org/en/the-hypocritic-games-russian-and-belorussian-sportsmen-should-be-unconditionally-banned-from-olympics>

13.04.2024

***State Bank of India (SBI)** (Індія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

ДБР припиняє вести операції з російськими структурами, які потрапили під санкції

<https://www.livemint.com/industry/banking/sbi-stops-handling-transactions-with-sanctioned-russian-entities-report-11646102664255.html>

14.06.2024

***DeepCool** (Китай, Технологія) Статус за KSE - *залишаються*

Державний департамент США ввів санкції проти DeepCool за ймовірний продаж продукції на 1 мільйон доларів двом російським компаніям.

<https://uk.pcmag.com/pc-cases/152813/pc-case-maker-deepcools-us-business-may-be-doomed-over-sales-to-russia>

<https://www.state.gov/taking-additional-measures-to-degrade-russias-wartime-economy/>

***VPower Finance Security (Hong Kong) Ltd.** (Китай, Метали та видобувна промисловість) Статус за KSE - *залишаються*

США запровадили санкції проти компаній Гонконгу та ОАЕ за сприяння торгівлі російським золотом

<https://www.moscowtimes.ru/2024/06/13/ssha-vveli-sanktsii-protiv-kompaniy-v-gonkonge-oae-za-sodeystvie-torgovle-rossiyskim-zolotom-a133889>

***Wuchan Zhongda Group** (Китай, Конгломерат) Статус за KSE - *залишаються*

Китайський конгломерат Wuchan Zhongda Group, який також займається міжнародною торгівлею, почав розслідування через зникнення великої партії міді, закупленої в Росії.

<https://www.rbc.ru/business/13/06/2024/666ad9359a794758798a23b9>

***Nvidia** (США, IT) Статус за KSE - *залишаються*

Технологія NVIDIA виявлена в російських військових безпілотниках

<https://defence-blog.com/nvidia-technology-found-in-russian-military-drones/>

***Coca-Cola** (США, Їжа та напої) Статус за KSE - *залишаються*

***Coca-Cola HBC AG** (Швейцарія, Їжа та напої) Статус за KSE - *залишаються*

Компанія Coca-Cola, яка припинила діяльність в Росії після початку війни, подала три заявки на реєстрацію торгових марок в РФ - Coca-Cola, Sprite і Fanta.

<https://meduza.io/news/2024/06/14/vedomosti-coca-cola-ushedshaya-s-rossiyskogo-rynka-posle-nachala-voiny-vnov-registriruet-svoi-tov-arnye-znaki-v-rf>

<https://www.epravda.com.ua/news/2024/06/14/715206/>

***International Tennis Federation** (Велика Британія, Спорт) Статус за KSE - *залишаються*

Міжнародна федерація тенісу (ITF) допустила до участі в Олімпійських іграх 2024 року в Парижі всіх найсильніших російських тенісистів, які вийшли на Ігри за рейтингом.

https://matchtv.ru/tennis/matchtvnews_NI2068998_ITF_dopustila_k_uchastiju_v_OI_vseh_rossijskih_tennisistov_zajavil_Tarpishhev

15.06.2024

***International Olympic Committee (IOC)** (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *залишаються*

Індивідуальні нейтральні спортсмени на Олімпійських іграх у Парижі 2024

<https://olympics.com/ioc/paris-2024-individual-neutral-athletes>

***International Luge Federation** (Німеччина, Асоціація, НУО) Статус за KSE - *виходять*

Заборона Міжнародної федерації санного спорту на російських повзунків, тренерів та інших учасників у відповідь на вторгнення країни в Україну триватиме на невизначений термін, заявив керівний орган спорту

https://www.espn.in/olympics/story/_/id/40350644/luge-officials-extend-suspension-russian-athletes-federation

***UniCredit Bank** (Італія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Unicredit і російські санкції: перший вирок скасовано, Апеляційний суд Англії погоджується з банком

<https://www.firstonline.info/en/unicredit-and-Russian-sanctions-overturned-the-first-English-court-of-appeal-ruling-in-favor-of-the-bank/>

16.06.2024

***Shell** (Великобританія, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *вийшли*

У Росії відкликана торгова марка Shell

<https://lenta.ru/news/2024/06/15/v-rossii-otozvali-tovarnyy-znak-shell/>

17.06.2024

***OTP Bank** (Угорщина, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

OTP Банк призупинив роботу з обміну безготівкової валюти

<https://frankmedia.ru/167585>

***Trumpf** (Німеччина, Промислове обладнання) Статус за KSE - *залишаються*

Російська зброя виготовляється на іноземних верстатах. Чому вони досі крутяться?

<https://stories.media/stories/2024/06/13/stanky/>

***Orano** (Франція, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *залишаються*

Orano ризикує втратити нігерський урановий рудник, який шукає Росія

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2024-06-15/orano-at-risk-of-losing-niger-uranium-mine-sought-by-russia>

18.06.2024

***IRGC Sahara Thunder** (Іран, Оборона) Статус за KSE - *залишаються*

***R&G Faserverbundwerkstoffe** (Німеччина, Хімічна промисловість) Статус за KSE - *залишаються*

*Goettle Advanced Products GmbH & Co.Kg. (Німеччина, Хімічна промисловість) Статус за KSE - *залишаються*

Дві німецькі компанії допомагають Росії виготовляти шахедів

<https://nv.ua/ukr/world/countries/dvi-nimecki-kompaniji-dopomagayut-rosiji-viroblyati-shahedi-50428266.html>

*H&M (Hennes and Mauritz) (Швеція, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *виходять*

Головна юридична особа шведського ритейлера H&M почала процес ліквідації свого російського відділення.

<https://www.pravda.com.ua/eng/news/2024/06/18/7461372/>

*Jägermeister (Німеччина, Алкоголь і тютюн) Статус за KSE - *виходять*

Федеральна служба з інтелектуальної власності Російської Федерації (Роспатент) зареєструвала товарний знак виробника лікеру «Ягермейстер».

<https://www.vedomosti.ru/business/news/2024/06/18/1044595-rosipatent-zaregistriroval>

<https://www.epravda.com.ua/news/2024/06/18/715388/>

*Caterpillar (США, Автомобілебудування) Статус за KSE - *виходять*

Російські активи Caterpillar передані фірмі, що належить вірменському фонду

<https://finance.yahoo.com/news/caterpillars-russian-assets-transferred-firm-113610299.html>

*Polymetal (Казахстан, метали та видобувна промисловість) Статус за KSE - *вийшли*

Казахстанський «Поліметал» живе під тінню санкцій, незважаючи на продаж російських активів

<https://www.ft.com/content/129049ef-6860-4cc7-a153-98dfc446f920>

*UEFA (Швейцарія, спорт) Статус за KSE - *залишаються*

Євро-2024: УЄФА заборонив російські прапори на матчі України - джерело

https://www.espn.co.uk/football/story/_/id/40369874/euro-2024-uefa-bans-russian-flags-ukraine-match-source

*Coca-Cola (США, Їжа та напої) Статус за KSE - *залишаються*

*Coca-Cola HBC AG (Швейцарія, Їжа та напої) Статус за KSE - *залишаються*

*Pepsi (США, Їжа та напої) Статус за KSE - *залишаються*

Coca-Cola — і десятки інших — пообіцяли залишити Росію. Вони все ще там

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2024-06-18/coke-pepsi-pledged-to-quit-russia-over-ukraine-but-are-still-there>

*Leroy Merlin (Франція Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *залишаються*

Leroy Merlin змінює назву; французька мережа в Росії тепер буде називатися Lemaņa Pro.

<https://www.kommersant.ru/doc/6774254>

19.06.2024

*Tether (Китай, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

Зв'язки криптогіганта Tether «Next FTX» з терористами, торгівля людьми буде викрито через кампанію з ліквідації «схеми Понці», заснованої колишньою дитиною зірки Disney

<https://www.dailymail.co.uk/news/article-13539493/Next-FTX-crypto-giant-Tethers-ties-terrorists-trafficking-exposed-campaign-ponzi-scheme-founded-former-Disney-child-star.html>

20.06.2024

*Zeekr Automobile (Китай, Автомобілебудування) Статус за KSE - *виходять*

Китайські автодилери отримали офіційний лист від компанії Zeekr, в якому йдеться про повну заборону продажу цієї марки в РФ після 30 червня.

<https://www.kommersant.ru/doc/6775185>

21.06.2024

*Yilufa Electronics Limited (Китай, Оборона) Статус за KSE - *залишаються*

*Asia Pacific Links Ltd (Китай, Оборона) Статус за KSE - *залишаються*

Японія запровадила торговельні обмеження проти китайських компаній у рамках нового раунду санкцій проти окремих осіб і груп, які підтримують війну Росії проти України. Під санкції потрапили гонконгська компанія Asia Pacific Links, яка постачала мікросхеми для російських дронів, і китайська Yilufa Electronics Limited.

https://www.mofa.go.jp/erp/c_see/ua/pageite_000001_00413.html

<https://www.epravda.com.ua/news/2024/06/21/715544/>

*Wison New Energies (Китай, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *виходять*

Китайська Wison New Energies (раніше Wison Offshore & Marine), відповідальна за будівництво модулів для проекту NOVATEK Arctic LNG 2

https://www.linkedin.com/posts/wisonnewenergies_wison-wne-cleanenergy-activity-7209546295168888833-B7LZ?utm_source=share&utm_medium=member_desktop

<https://www.kommersant.ru/doc/6776043>

*Linde (Німеччина, Хімічна промисловість) Статус за KSE - *виходять*

Арбітражний суд Санкт-Петербурга і Ленінградської області за позовом компанії «Русхімалліанс», яка є оператором проекту будівництва газопереробного і зріджувального комплексу в Усть-Лузі, наклав арешт на майно, кошти і цінні папери дочірніх компаній німецької Лінде.

<https://tass.ru/ekonomika/21157901>

23.06.2024

*Mercedes-Benz (Німеччина, Автомобілебудування) Статус за KSE - *вийшли*

*Chery Automobile (Китай, Автомобілебудування) Статус за KSE - *залишаються*

Збірка Exeed на колишньому заводі Mercedes почнеться в липні

<https://www.kommersant.ru/doc/6788858>

***Samsung** (Південна Корея, Електроніка) Статус за KSE - *залишаються*

Калузький завод Samsung, орендований російським дистриб'ютором електроніки VVP Group на початку року, запустив перше контрактне виробництво

<https://www.kommersant.ru/doc/6788842>

24.06.2024

***Mondelez** (США, Їжа та напої) Статус за KSE - *залишаються*

Нащадок засновника Cadbury критикує «невтішну» позицію власника щодо Росії

<https://www.telegraph.co.uk/business/2024/06/22/cadbury-descendant-criticises-mondelezs-disappointing-stance/>

25.06.2024

***Grundfos** (Данія, Інженерія) Статус за KSE - *вийшли*

Grundfos завершує продаж російського бізнесу

<https://evertiq.com/news/55954>

***Polymetal** (Казахстан, Метали та видобувна промисловість) Статус за KSE - *вийшли*

Колишній «Поліметал» виведе акції з Московської біржі

<https://www.kommersant.ru/doc/6790196>

***Highland Gold** (Росія, Метали та видобувна промисловість) Статус за KSE - *залишаються*

Highland Gold може збільшити інвестиції в Забайкаллі

<https://www.kommersant.ru/doc/6790011>

26.06.2024

***ArcelorMittal** (Люксембург, Метали та видобувна промисловість) Статус за KSE - *залишаються*

ArcelorMittal купував вугілля в Росії, оскільки українські працівники гинули на передовій

<https://www.globalwitness.org/en/campaigns/fossil-gas/arcelormittal-bought-coal-russia-ukrainian-employees-died-frontlines/>

***Gasum** (Фінляндія, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *виходять*

Gasum припинить імпорт російського СПГ наступного місяця відповідно до останнього пакету санкцій ЄС, ухваленого цього тижня.

<https://www.energyintel.com/00000190-5011-d1e4-a79d-5fdb21190000>

***Apple** (США, Електроніка) Статус за KSE - *виходять*

У Росії повинні заборонити продаж iPhone, якщо виробник цих смартфонів, американська корпорація Apple, не дозволить встановлювати на них додатки через магазин RuStore, заявив заступник голови Ради з розвитку Росії сенатор Артем Шейкін. Цифрова економіка при Раді Федерації, повідомляє РІА Новини.

<https://www.moscowtimes.ru/2024/06/26/vsovete-federatsii-prizvali-zapretitprodazhu-iphone-vstrane-pri-otkaze-apple-vnedrit-rossiiskii-magazin-prilozhenii-a135008>

***National Iranian Gas Company (NIGC)** (Іран, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *залишаються*

"Газпром" підписав з Іраном стратегічний меморандум про розробку організації трубопровідних поставок російського газу.

Документ з Національною іранською газовою компанією (NIGC) був підписаний під час візиту до Ірану делегації "Газпрому" на чолі з Олексієм Міллером.

<https://www.kommersant.ru/doc/6791344>

27.06.2024

***Vestas** (Данія, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *вийшли*

Перша спроба продати майно покинутого РФ датського виробника обладнання для вітроелектростанцій Vestas виявилася невдалою.

<https://www.kommersant.ru/doc/6791801>

***HSE (Home Shopping Europe)** (Німеччина, Інтернет-сервіси) Статус за KSE - *вийшли*

Німецький холдинг HSE (Home Shopping Europe) продав 100% магазину Shopping Live TV своєму засновнику Іллі Кирику. Згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, з 25 червня 2024 року ТОВ «Директ Трейд», яке керує цим бізнесом, належить компанії «K2 Інвест», де Ілля Кирик має 99,9%, Дмитро Кузнєцов — 0,1%.

<https://www.kommersant.ru/doc/6791784>

28.06.2024

***PKN Orlen SA** (Польща, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *залишаються*

За словами джерел, польська Orlen попередила три газові компанії, що може арештувати платежі "Газпрому".

<https://www.reuters.com/business/energy/polands-ornen-warned-three-gas-companies-it-could-seize-gazprom-payments-sources-2024-06-27/>

29.06.2024

***International Olympic Committee (IOC)** (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *залишаються*

МОК не допустив російських веслувальників, стрільців і п'ятиборців до Олімпіади в Парижі

<https://www.kommersant.ru/doc/6792722>

Нещодавно ми зробили багато значних покращень у нашому [Телеграм-боті](#) з удосконаленням його інтерфейсу, додаванням загальної статистики та відображенням останніх статусів KSE компаній, взятих із публічної бази даних KSE.

Команда KSE team має знову неймовірні новини по проекту! Ми не стоїмо на місці і крім підтримки і розвитку нашої бази даних, яка наразі містить найповнішу у світі інформацію щодо діяльності світових корпорацій на ринку РФ, ми розвиваємо і наші технічні продукти. Ми розробили сканер штрих-кодів, який доступний за посиланням <https://leaverussia.kse.ua/> чи в нашому телеграм-боті https://t.me/exit_ru_bot! Щоб скористатися сканером, Вам треба мати будь-який мобільний телефон, відсканувати камерою штрих-код товару в магазині (чи в будь-якому іншому місці), і Ви побачите інформацію про його виробника і чи здійснює він також діяльність на території Росії.

Також, завдяки використанню ChatGPT, для більшості компаній сектору споживчого ми створили найповніший перелік із 7500+ основних брендів і торгових марок, тому пошук став ще зручніше і краще. Крім того, сканер можна зберегти як звичайний додаток на екрані смартфона, а також доступні версії, як англійською, так і українською мовами.

У липні KSE Institute спільно з партнерами по коаліції B4Ukraine опублікували нове дослідження під назвою “The Business of Staying: a closer look at multinational revenues and taxes in Russia in 2022”, скачати повний текст англійською мовою можна за наступними посиланнями: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/07/The-Business-of-Staying-1.pdf> та <https://b4ukraine.org/pdf/BusinessOfStaying.pdf>

У вересні 2023 року KSE Institute спільно з партнерами по коаліції B4Ukraine опублікували чергове дослідження під назвою «The Business of Leaving: How Multinationals Can Responsibly Exit Russia», завантажити повний текст англійською мовою можна тут: https://b4ukraine.org/pdf/B4Ukraine_Business_of_Leaving_report.pdf

В кінці листопада 2023 року KSE Institute опублікував нове дослідження під назвою «[Аналіз виходу іноземного бізнесу з Росії](#)», в якому проаналізовано та систематизовано результати виходу 300 іноземних компаній з Російської Федерації. Цей документ містить детальний аналіз найбільших угод, основних покупців/бенефіціарів, продовження торгових відносин після продажу та багато інших цікавих відомостей. Завантажити повний текст дослідження англійською мовою можна тут: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4648135

Також, наприкінці лютого 2024 року, KSE Institute спільно з партнерами по коаліції B4Ukraine опублікував звіт під назвою “[2024 – рік дефінансування війни Росії – ключ у Заході](#)”, де, серед іншого, ми підрахували, що розмір податків, які сплачували іноземні компанії, що працюють в Росії, в 2022-2023 роках можуть становити \$20 млрд щорічно. Завантажити повний текст англійською мовою можна тут: https://b4ukraine.org/pdf/b4u_report_2024.pdf

У січні 2024 року, KSE Institute за підтримки волонтерів розробив новий додаток для [Apple Store](#) на додаток до нашої бази даних, яка на даний момент містить найповнішу в світі інформацію про діяльність світових корпорацій на російському ринку.

[Додаток Leave Russia](#) дозволяє знайти будь-який міжнародний бренд або іноземну компанію, яка працює та сплачує податки в Росії. Крім того, ви можете дізнатися таку статистику (якщо у компанії є місцеві юридичні особи в Росії): чисельність персоналу, отриманий дохід, розмір капіталу, активи тощо. За допомогою нашого сервісу ви можете не тільки знайти таку компанію, але й перевірити посилання на докази з інформацією про публічну заяву компанії або публічні новини, які можуть підтвердити цю інформацію. [Натисніть, щоб завантажити Leave Russia з App Store!](#)

Отримуйте більше деталей на щоденній основі:

[Сканер штрих-кодів від KSE \(лише для мобільних пристроїв\)](#)

[Додаток від KSE в Apple Store](#)

[Telegram bot KSE по моніторингу новин @exit_ru_bot](#)

[Твіттер проекту SelfSanctions](#)

[Сайт leave-russia.org](#)

[ВІ аналітика @ Leave-russia.org](#)

[Новини компаній @ Leave-russia.org](#)

[Твіттер сайту leave-russia.org](#)

[LinkedIn проєкту leave-russia.org](#)

[YouTube проєкту leave-russia.org](#)

[Підтримати проєкт через Patreon](#)